
Број: 01/6-50-3-6-7/21

Сарајево, 2021.

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ КОМИСИЈЕ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ
РАВНОПРАВНОСТИ СПОЛОВА ПРЕДСТАВНИЧКОГ ДОМА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2020. ГОДИНУ

Сарајево, јануар 2021.

САДРЖАЈ

ПОГЛАВЉЕ 1. УВОДНИ ДИО	3
ПОГЛАВЉЕ 2. ИЗВЈЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА КОМИСИЈЕ.....	4
2.1. Тематска сједница у организацији Комисије.....	5
2.2. Обуке и остали састанци на којима су учествовали чланови Комисије	7
2.3. Израда публикација	8
ПОГЛАВЉЕ 3. САЖЕТАК	9
ПРИЛОГ: Преглед сједница Комисије са тачкама дневног реда	10
Закључци Комисије	12

На основу члана 32. става (2) Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ”, број 79/14), Комисија за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине на 7. сједници, одржаној 2021. године, усвојила је

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2020. ГОДИНУ

ПОГЛАВЉЕ 1. УВОДНИ ДИО

Надлежности Комисије за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ (у даљем тексту: Комисија) утврђене су чланом 49. Пословника Представничког дома, којим је прописано да Комисија разматра питања која се односе на:

- остваривање равноправности полова у Босни и Херцеговини, нарочито у вези са унапређивањем статуса жена у Босни и Херцеговини;
- подстицање активности у институцијама БиХ на примјени Платформе за дјеловање Пекиншке декларације (Четврта свјетска конференција о женама, 1995) у 12 критичких сфера;
- подстицање и координацију активности с ентитетским парламентима и Скупштином Брчко Дистрикта БиХ на унапређењу статуса жена и примјени Платформе за дјеловање Пекиншке декларације;
- разматрање предложених закона и других прописа са становишта равноправности полова и спречавања дискриминације жена;

- разматрање приједлога докумената и извјештаја институција БиХ који се односе на остваривање равноправности полова и примјену Платформе за дјеловање Пекиншке декларације у цјелини, односно по појединим областима;
- разматрање припреме за учешће делегација Босне и Херцеговине на међународним скуповима када се разматра примјена Пекиншке декларације (УН, Савјет за регионалну сарадњу – РЦЦ и сл.);
- друга питања у вези са остваривањем равноправности полова.

ПОГЛАВЉЕ 2. ИЗВЈЕШТАЈ О АКТИВНОСТИМА КОМИСИЈЕ

У 2020. години Комисија је одржала четири редовне сједнице са укупно 18 тачака дневног реда, како слиједи:

Број и датум одржавања сједнице	Број разматраних тачака дневног реда	Број и имена чланова који су присуствовали сједници Комисије	Број и имена чланова који нису присуствовали сједници Комисије
3. сједница 03. 02. 2020.	5	8 Адил Османовић, Влатко Главаш, Мирјана Маринковић Лепић, Аида Баручија, Нада Младина, Љубица Миљановић, Јасмин Емрић, Дамир Арнаут	1 Сњежана Новаковић Бурсаћ
4. сједница 06. 07. 2020.	3	7 Адил Османовић, Сњежана Новаковић Бурсаћ, Мирјана Маринковић Лепић, Аида Баручија, Нада Младина, Јасмин Емрић, Дамир Арнаут	2 Љубица Миљановић, Влатко Главаш
5. сједница 22. 07. 2020.	4	6 Адил Османовић, Сњежана Новаковић Бурсаћ, Влатко Главаш, Аида Баручија, Јасмин Емрић, Дамир Арнаут	3 Љубица Миљановић, Нада Младина, Мирјана Маринковић Лепић

6. сједница 14. 09. 2020.	6	9 Адил Османовић, Сњежана Новаковић Бурсаћ, Влатко Главаш, Мирјана Маринковић Лепић, Аида Баручија, Нада Младина, Љубица Миљановић, Јасмин Емрић, Дамир Арнаут	0
Укупан број сједница: 4	Укупан број разматраних тачака: 18	Просјек присуства: 83,5%	Просјек одсуства: 16,5%

Осим редовних сједница, Комисија је организовала и једну тематску сједницу, о којој ће бити више ријечи у сљедећем дијелу.

2.1. Тематска сједница у организацији Комисије

Комисија за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, у сарадњи с Агенцијом за равноправност полова Министарства за људска права и избјеглице БиХ и уз подршку УН-ових организација УНДП и *UN Women*, организовала је тематску сједницу под називом „Анализа резултата локалних избора у Босни и Херцеговини 2020. године кроз родну перспективу“, а у оквиру пројекта „Жене на изборима у БиХ“. Тематска сједница одржана је 22. 12.2020. године уз сљедећи

ДНЕВНИ РЕД

10:00-10:15	<p>Отварање тематске сједнице</p> <ul style="list-style-type: none"> - Марина Риђић, модератор тематске сједнице <p>Уводна обраћања</p> <ul style="list-style-type: none"> - Њ.Е. Јохана Стромквист, амбасадорка Шведске у БиХ - Стелиана Недера, резидентна представница УНДП-ја - Дејвид Сандерс, представник <i>UN Women</i>
10:15-10:30	<p>Осврт на резултате локалних избора у БиХ 2020. године кроз родну перспективу и представљање приоритета за будући период</p> <ul style="list-style-type: none"> • Адил Османовић, Комисија за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ
10:30-10:45	<p>Коријенски узроци лоше заступљености жена у политичким процесима и мјестима одлучивања у БиХ – представљање резултата најновијег истраживања Агенције</p> <ul style="list-style-type: none"> • Самра Филиповић Хаџиабдић, Агенција за равноправност полова БиХ Министарства за људска права и избјеглице БиХ

10:45-11:00	<p>Родна перспектива Локалних избора 2020. године – преглед учешћа жена</p> <ul style="list-style-type: none"> • Суад Арнаутовић, Централна изборна комисија БиХ
11:00-12:00	<p>Од кандидатске листе до одлучивања у локалној заједници – панел-дискусија са кандидаткињама</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ира Адилагић (Сарајево, Центар) Наша странка - Оливера Ђеорђевић Недеић (Добој) ПДП - Душица Рунић (Дрвар) СНСД - Алмедина Зукорлић Пашалић (Сарајево, Стари град) Народ и правда - Алиса Рамић Дудић (Тешањ) СББ - Гордана Видовић (Модрича) Сељачка странка - Милица Шукало (Градишка) СДС - Аида Пашић (Цазин) СДА - Амна Поповац (Мостар) Платформа за прогрес - Мирјана Џајић (Љубушки) ХДЗБиХ
12:00-12:30	<p>Пауза за кафу</p>
12:30-12:45	<p>„Жене на изборима у БиХ“ – изградња капацитета и савезништва за жене у политици</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лејла Рамић Месиховић, УНДП • Едита Мифтари, <i>UN Women</i>
12:45-13:00	<p>Једнаке шансе за жене и мушкарце – предизборна кампања и видљивост кандидаткиња у јавном простору</p> <ul style="list-style-type: none"> • Јадранка Милићевић, Женска мрежа БиХ
13:00-13:15	<p>„Више од квоте“ и „Ја гласам за жену“ – резултати програма који заговарају веће учешће жена на мјестима одлучивања</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нермина Володер, Вестминстерска фондација за демократију
13:15-13:40	<p>Дискусија</p>
13:40-14:00	<p>Приједлози закључака и препорука за усвајање у Комисији за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ и затварање тематске сједнице</p>

Тематска сједница је резултирала неколицином закључака а најистакнутији су:

1. Повећано је учешће жена у политичком животу у БиХ, али недовољно.
2. Потребна је већа финансијска подршка женама у политици (и у домаћинству).
3. Потребна је већа подршка медија у промовисању жена у политици – током избора али и иначе.
4. Потребна је већа подршка женама унутар политичких странака / потребна је већа видљивост жена унутар странака / потребно је ићи даље од декларативне подршке.
5. Мушкарци у политици се морају више залагати за своје колегинице док жене треба да буду подршка једна другој.
6. Закон је главни механизам постизања родне равноправности и потребно је ускладити Закон о равноправности полова на свим нивоима власти у БиХ.

2.2. **Обуке и остали састанци на којима су учествовали чланице и чланови Комисије**

- **Обука под називом „Спровођење претходне (ex ante) и накнадне (ex post) процјене утицаја у погледу равноправности полова“, одржана 24. фебруара 2020. године, *Hotel Courtyard by Marriott*, Сарајево.**

Обуку су организовали УНДП и *UN Women* у сарадњи с Агенцијом за равноправност полова Министарства за људска права и избјеглице БиХ.

- **Консултативни састанак УНДП и *UN Women* са члановима и чланицама Комисије за остваривање равноправности полова Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине одржан је 1. октобра 2020. године путем Зум платформе уз сљедећи**

Дневни ред:

1. Увод у пројекат “Жене на изборима у БиХ” и преглед активности на изградњи капацитета пројектних партнера;
2. Расправа о приоритетима Комисије за остваривање равноправности полова, Оријентационом радном плану за 2020. годину и могућностима за подршку кроз пројекат „Жене на изборима у БиХ“;
3. Закључци састанка и наредни кораци.

Као закључак наведених консултација, договорене су сљедеће активности:

- Организовање стручних консултација са чланицама и члановима Комисије за остваривање равноправности полова које би укључиле сљедеће:
  - а) Оријентациону сесију са Агенцијом за равноправност полова БиХ,
  - б) Валидацију алата израђених у оквиру пројекта за подршку изградњи капацитета Комисије,
  - ц) Израду комуникационе стратегије Комисије за остваривање равноправности полова.
- **Оријентациона сесија и стручне консултације са чланицама и члановима Комисије за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, 19. и 20. новембар 2020. године, Хотел Термаг, Јахорина**

Агенција за равноправност полова Министарства за људска права и избјеглице БиХ, у сарадњи са пројектом „Жене на изборима у Босни и Херцеговини“, који финансира Влада Шведске а реализује УНДП уз стручну помоћ *UN Women*, организовала је

дводневни састанак са члановима Комисије с циљем представљања правног и институционалног оквира за остваривање равноправности полова у БиХ, активности Агенције за равноправност полова, те дискусијом о будућим заједничким активностима са Комисијом. Посебан нагласак је био на теме родно одговорног парламентарног дјеловања у вези са пандемијом COVID-19, те изградњу капацитета Комисије за остваривање равноправности полова ПДПСБиХ у оквиру пројекта „Жене на изборима у БиХ“.

2.3. Израда публикација

Чланице и чланови Комисије за остваривање равноправности полова су својим приједлозима, коментарима и сугестијама учествовали у изради **Комуникацијске стратегије Комисије за остваривање равноправности полова** чија је ауторица Нађа Лутвикадић – Фочо. Излазак ове публикације се очекује у 2021. години. Публикација је настала као резултат сарадње КОРС – а с УН – овим организацијама УНДП и UN Women као и Агенцијом за равноправност полова МЉПИ БиХ а уз финансијску подршку Шведске владе а све у склопу пројекта „ Жене на изборима у БиХ“.

ПОГЛАВЉЕ 3. САЖЕТАК

Важно је нагласити да су вишегодишњи стратешки партнери, с којима је Комисија и током протекле године највише сарађивала: Агенција за равноправност полова БиХ, *UN Women*, УНДП, Вестминстерска фондација за демократију, ОЕБС те бројне невладине организације.

Комисија се кроз протеклу 2020. годину, на коју се овај извјештај и односи, сусрела са низом проблема проузрокованих пандемијом COVID-19 па су отказане различите активности због уведених епидемиолошких мјера или су реализоване али не у мјери и на начин како су планиране. Планирана конференција поводом Међународног дана жена је отказана као и други начини обиљежавања значајних датума за равноправност полова. Неке од планираних активности се преносе у 2021. годину.

Чланица Комисије Сњежана Новаковић Бурсаћ именована је у Радну групу за израду Закона о измјени и допуни Закона о равноправности полова у Босни и Херцеговини.

ПРИЛОГ: Преглед сједница Комисије у 2020. години са тачкама дневног реда и Закључци које је донијела Комисија:

➤ **3. сједница, 03. 02. 2020. године**

Дневни ред:

1. Усвајање Записника са 2. сједнице Комисије;
2. Разматрање Извјештаја о раду Савјета министара Босне и Херцеговине за 2017. годину;
3. Разматрање Извјештаја о раду Савјета министара Босне и Херцеговине за 2018. годину;
4. Усвајање Извјештаја о раду Комисије за 2019. годину;
5. Текућа питања:
  - а) Позив на обуку: „Спровођење претходне (ex ante) и накнадне (ex post) процјене утицаја у погледу равноправности полова.

➤ **4. сједница, 06. 07. 2020. године**

Дневни ред:

1. Усвајање Записника са 3. сједнице Комисије;
2. Разматрање питања попут повећаног насиља над женама у БиХ;
3. Текућа питања.

➤ **5. сједница, 22. 07. 2020. године**

Дневни ред:

1. Усвајање Записника са 4. сједнице Комисије;
2. Извјештај руководства Комисије о настојању за постизање сагласности о приједлогу члана Комисије Дамира Арнаута за уврштавање нове тачке у дневни ред 4. сједнице Комисије која гласи: **Реконструкција руководства Комисије;**
3. Информација о закључним запажањима и приоритетним препорукама УН-овог Одбора за уклањање свих облика дискриминације жена;
4. Текућа питања.

➤ **6. сједница, 14. 09. 2020. године**

Дневни ред:

1. Усвајање Записника са 5. сједнице Комисије;
2. Извјештај о раду Савјета министара Босне и Херцеговине за 2019. годину;
3. Информација о стању насиља над женама и жена у породици, достављена од МУП-а Федерације БиХ, МУП-а Републике Српске и Полиције Брчко Дистрикта, према Закључку са 4. сједнице Комисије, одржане 06. 07. 2020. године;
4. Извјештај о реализацији Плана интервентних мјера Агенције за равноправност полова БиХ Министарства за људска права и избјеглице Бих, према Закључку са 4. сједнице Комисије, одржане 06. 07. 2020. године;
5. Именовање члана у Радну групу за израду Закона о измјени и допуни Закона о равноправности полова у Босни и Херцеговини;
6. Текућа питања.

ЗАКЉУЧЦИ КОМИСИЈЕ у 2020. години:

Закључци са 4. сједнице Комисије:

Закључак бр. 1: „Комисија за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ тражи од Гендер центра Федерације БиХ и Гендер центра РС-а мјесечне извјештаје о стању насиља у породици, са посебним освртом на стање за вријеме трајања пандемије COVID-19.“

Закључак бр. 2: „Тражи се од Агенције за равноправност полова БиХ да у року од 15 дана достави темељан и опсежан извјештај о Информацију и реализацији плана интервентних мјера по питању насиља над женама и дјецом у Босни и Херцеговини, са посебним освртом на стање за вријеме трајања пандемије COVID-19.“

Закључак бр. 3: “Тражи се од Федералног министарства унутрашњих послова, Министарства унутрашњих послова Републике Српске и Полиције Брчко Дистрикта БиХ да у року од 15 дана доставе статистичке податке о насиљу над женама од марта 2020. до данас и упоредне податке о стању у истом периоду за 2018. и 2019. годину.”

Закључак бр. 4: „Тражи се од чланова Комисије за остваривање равноправности полова да доставе своје приједлоге секретарки Комисије ради ревидирања и допуне Плана рада за 2020. годину.“

Закључак са 6. сједнице Комисије:

„Комисија за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ тражи од Савјета министара БиХ да састав Савјета министара усклади са одредбама Закона о равноправности полова БиХ и то на начин да мање заступљени пол буде заступљен са минимално 40%“.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ КОМИСИЈЕ

Адил Османовић